

Handläggare
Marithe Eriksson
08-508 28 172
marithe.eriksson@stockholm.se

Idrottsnämnden
1320000000
Box 8313
104 20 STOCKHOLM

FÖRELÄGGANDE ATT REDOVISA SENASTE OVK- PROTOKOLL SAMT REDOGÖRA FÖR ÅTGÄRD AV FUKTSKADA I TAK & FASAD - HÖGDALENS SIM- OCH IDROTTSHALL

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden förelägger Idrottsnämnden med org. nr. 212000-0142 att gällande Högdalens sim- och idrottshall;

1. utifrån OVK besiktningsprotokoll, daterat 5 juni 2012, redovisa hur uppföljning skett av de brister som anges i protokollet samt redogöra för vilka åtgärder som utförts,
2. redovisa protokoll från ombesiktning OVK som enligt OVK protokollet den 5 juni 2012, skulle ha genomförts senast den 5 december 2012,
3. redovisa ett principiellt flödesschema över de ventilationssystem som betjänar bassängutrymmen och tillhörande dusch- och omklädningsrum.

Av flödesschemat ska framgå:

- Vilket aggregat/system som betjänar vilket rum.
  - Vilket tillufts- respektive frånlufts- och i förekommande fall överlufts- och återluftsflöde som är projekterat för respektive rum.
  - Vilket uppmätt utelufts-, tillufts och i förekommande fall överlufts- och återluftsflöde som ventilerar dessa rum.
  - Vilka rum som ventileras med system som har återluftsfunktion.
  - Vilken återluftsgrad som detta/dessa system är inställda för sammanfogad med en beskrivning av hur regleringen av återluftsfunktionen går till.
4. redovisa orsak, omfattning och vilka åtgärder som vidtagits för att åtgärda skador i tak vid äventyrerbassängen samt skador i fasad, inkomma med en redovisning av orsakerna till de många bakterieöverskridanden som skett, främst i undervisningsbassängen, under perioden januari – juni 2013.

Ovanstående ska snarast redovisas till miljöförvaltningen skriftligen, dock senast 60 dagar efter delgivning av detta beslut.

Bakgrund

Den 7 september 2011 genomförde miljöförvaltningen inspektion på Högdalens sim- och idrottsanläggning.

Den 21 september 2011 inkom kompletterande uppgifter från verksamhetsansvarig form av en uppgraderad kemikalieförteckning för städkemikalier.

Den 10 oktober 2011 skickades inspektionsrapporten till samtliga berörda.

Vid inspektionen gjordes en del nedslag på brister i egenkontrollen.

Anmärkningarna gällde;

- gles kontroll av badvattenkvaliteten avseende dagliga kontroller av pH, temperatur och klorvärden
- ej uppdaterad kemikalieförteckning för riskklassificerade kemiska produkter vid badvattenreningen
- vissa brister i rutiner för städning
- oklarheter i ansvarsfördelning
- protokoll från senaste OVK-besiktning kunde inte uppvisas

Problem som noterades vid inspektionen gällande damernas torr- och ångbastu var under åtgärd.

Den 18 oktober 2011 inkom en reviderad rutin gällande de brister som noterats för städning. Denna innehöll bl.a. uppgift att den stora bassängen skulle bottensugas varje natt och övriga bassänger frekvent. Samma dag fördes diskussion med verksamhetschef om den platsegna provtagningen på pH, temperatur och klorvärden. Denne uppgav att en diskussion skulle inledas med idrottsförvaltningen centralt om hur rutinerna kunde läggas om vid denna anläggning.

Den 28 maj och 28 september 2012 skickades påminnelser till idrottsförvaltningen om att inkomma med kompletteringar där efterfrågad redovisning inte lämnats på de brister som påtalats i inspektionsrapporten.

Under november 2012 hanterades klagomål från allmänheten på starka lukter i simhallen. Dessa uppstod i samband med renovering av äventyrsbassängen samt innertaket ovan samma bassäng. Området hade plastats in men läckage ut i simhallen hade uppstått.

Den 29 november 2012 hölls ett möte mellan idrottsförvaltningen, den sedan 24 februari 2012 nya privata verksamhetsansvarige Actic, och miljöförvaltningen. De frågor som diskuterades vid mötet var vilka krav lagstiftningen ställer på egenkontroll, övervakning av badvattenkvalitet (frekvensen på kontroll av pH/klorvärden på anläggningen), den genomförda renoveringen vid äventyrsdelen, ansvarsfördelning samt inspektionsrapporten från september 2011. Vid mötet

överlämnades en del underlag gällande ansvarsfördelning mellan Actic och idrottsförvaltningen.

Kvarstående punkter efter detta möte var otillräcklig provtagning/egenkontroll av pH, temp klorparametrar, kopia på kemikalieförteckning över badvattenkemikalier, kopia på senaste OVK-protokoll samt vissa förtydliganden gällande ansvarsfördelning. Vid mötet bestämdes att saknade handlingar skulle skickas in till miljöförvaltningen senast den 15 december 2012.

Den 29 november 2012 inkom kompletterande handlingar gällande ansvarsfördelning. Dessa var tillfyllest.

Den 20 december 2012 inkom kemikalieförteckning för badvattenkemikalier, kompletterande rutin för den egna dagliga provtagningen på pH, temp och klorparametrar samt kopia på senaste OVK-protokoll. Ventilationskontrollen hade utförts 5 juni 2012 och blev inte godkänd. Ombesiktning skulle enligt protokollet utförts på huvuddelen av ventilationssystemet senast den 5 december 2012.

Vid möte mellan idrottsförvaltningen, fastighetskontoret och miljöförvaltningen den 25 januari 2013 överlämnade idrottsförvaltningen uppdaterad information. Bristerna i badvattenkvalitet i november 2012, hög halt THM, hade åtgärdats genom uppgraderad rutin för skötsel av kolfilter samt byte av aktivt kol. När det gällde bristerna i ventilationen, hade detta växt till ett större projekt. Samtidigt med åtgärdande av ventilationen, behövde kondensproblem i tak vid äventyrsbassängen åtgärdas samt skador i fasad. En del av åtgärderna kunde utföras först efter snösmältningen. Överenskommelse gjordes om att redovisning gällande att brister i ventilationen åtgärdats samt redogörelse för tak-/fasadrenovering, skulle redovisas senast den 15 maj 2013.

Övrigt

Högdalens sim- och idrottshall har haft förhållandevis många bakterieöverskridanden under perioden januari – juni 2013. Redovisning har inkommit i form av ett antal incidentrapporter, men en samlad förklaring till mängden överskridanden saknas. Under 2012 visade inte något analysvar på bakterieöverskridande medan 11 analysvar överskridit riktvärdena under 2013. Problemen har främst gällt undervisningsbassängen. Under 2012 – och 2013 har även en del avvikelser på kemiska parametrar förekommit, framförallt förhöjda värden av bundet klor.

Motivering

Tillämpliga bestämmelser

Av 2 kap. 1 § miljöbalken (1998:808) framgår att en verksamhetsutövare ska kunna visa att verksamheten följer de förpliktelser som följer av andra kapitlets allmänna hänsynsregler.

Av 2 kap. 2 och 3 §§ miljöbalken framgår att den som bedriver verksamhet, dels är skyldig att skaffa sig den kunskap som krävs med hänsyn till verksamhetens art

och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön och dels vidta de skyddsåtgärder och försiktighetsmått som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Av 2 kap. 7 § miljöbalken framgår att kraven på hänsyn enligt 2 kap. 2-5 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning skall särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Med olägenhet för människors hälsa enligt 9 kap. 3 § miljöbalken menas en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

Av 9 kap 3 § miljöbalken följer att med olägenhet för människors hälsa avses störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

Av 9 kap. 9 § första stycket miljöbalken framgår att lokaler för allmänna ändamål skall brukas på ett sådant sätt att olägenheter för människors hälsa inte uppkommer. Vidare framgår av andra stycket att ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa

Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Enligt 26 kap. 21 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i denna balk eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.

Enligt 26 kap 19 § första stycket miljöbalken ska den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller påverka miljön fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana verkningar.

Av 26 kap. 22 § följer att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa en olägenhet från sådan verksamhet är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.

Ytterligare bestämmelser om verksamhetsutövers skyldigheter att bedriva egenkontroll finns i förordning (1998:901) om verksamhetsutövers egenkontroll (1998:901) (egenkontrollförordningen). Av 4-7 §§ egenkontrollförordningen framgår att verksamhetsutövaren skall ha rutiner för att fortlöpande kontrollera att utrustning m.m. för drift och kontroll hålls i gott skick, för att förebygga olägenheter för människors hälsa och miljön, att riskerna för verksamheten från

hälso- och miljösynpunkt fortlöpande och systematiskt ska undersöka och bedömas samt att resultatet av undersökningar och bedömningar skall dokumenteras.

Av Socialstyrelsens allmänna råd om bassängbad (SOSFS 2004:7) följer att Egenkontrollen bland annat bör inkludera kontinuerliga mätningar av vattenkvaliteten, tillsyn av reningsanläggningarna, kontroll av doseringen av desinfektionsmedel, och rutiner vid förorening.

I Socialstyrelsens handbok om bassängbad (Bassängbad, hälsorisker, regler och kötsel) som kompletterar Socialstyrelsens allmänna råd 2004:7 anges bland annat:

- Att ventilationen fungerar väl är väsentligt då föroreningar som bildas i simhallen med nödvändighet måste ventileras bort effektivt. Luft av dålig kvalitet i ett bassängbad kan orsaka t ex andningsproblem, illamående och huvudvärk.

Enligt Socialstyrelsens allmänna råd om tillsyn enligt miljöbalken – fukt och mikroorganismer (SOSFS 1999:21) utgör fuktskador i byggnader en förhöjd risk för olägenhet för människors hälsa.

Nämndens bedömning

Mot bakgrund av att ventilationskontrollen i juni 2012 inte blev godkänd och att ombesiktning efter åtgärd skulle genomförts senast december 2012, anser miljö- och hälsoskyddsnämnden att det är rimligt att Idrottsnämnden redovisar resultat av ventilationskontroll utförd våren 2013.

Socialstyrelsens allmänna råd SOSFS 1999:21, råd om tillsyn enligt miljöbalken – fukt och mikroorganismer, utgör Fuktskador i byggnader utgör en förhöjd risk för olägenhet för människors hälsa. Miljö- och hälsoskyddsnämndens bedömning är därför att det är rimligt att Idrottsnämnden redovisar underlag för hur fuktskador i byggnaden åtgärdats.

Mot bakgrund av de förhållandevis frekventa bakterieöverskridanden som förekommit främst i undervisningsbassängen under perioden januari – juni 2013 anser nämnden att det är nödvändigt att idrottsnämnden för att förebygga att olägenhet för människors hälsa uppkommer utreder vad överskridandena beror på. Idrottsnämnden ska därför inkomma med en redovisning av orsakerna till dessa.

